

SUB-VERSIÓ SUB-VERSIÓ AL PLAT

PRESENTACIÓ

A partir dels conceptes i reflexions que suggereix l'obra de Manel Margalef desenvoluparem un procés de treball per a la creació individual d'un ready made amb un plat, una cullera sopera i lletres.

DADES D'INTERÈS

- **Activitat:** Visita dinamitzada.
- **Exposició:** SUB-VERSIÓ de Manel Margalef.
- **Data:** Fins 9 de gener de 2016.
- **Públic:** Alumnes de secundària.
- **Durada:** 90-120'
- **Capacitat:** Fins a 24.

INTRODUCCIÓ A L'EXPOSICIÓ SUB-VERSIÓ de Manel Margalef.

Manel Margalef (Amposta, 1963) és potser l'artista de Terres de l'Ebre amb més reconeixement i trajectòria. Coetani i company de Carles Guerra, ha estat implicat en moltes de les iniciatives culturals del territori, algunes sorgides des de l'Espai d'Arts Visuals quan encara no era Lo Pati: actualment és **director de la BIAM** - Biennal d'Art Ciutat d'Amposta -on va guanyar el primer premi en la segona edició, el 1991-, artista i professor a l'Escola d'Art de Tarragona i professor associat al departament de Pedagogia de la URV.

Llicenciat en Belles Arts i en Història de l'Art per la Universitat de Barcelona i **doctor en Belles Arts** per la mateixa Universitat.

Des dels seus inicis el 1990 ha exposat individual o col.lectivament en espais com Tinglado 2 o el Museu d'Art Modern de Tarragona; les galeries Cánem, Forvm, Fúcares o Senda; lo Museu d'Art de Girona, MAC Mataró o Reina Sofía; i ha estat present en diverses edicions d'ARCO, Art Forum Berlin o Arte Lisboa.

SUB-VERSIÓ és la darrera obra de Manel Margalef, una obra en format d'instal•lació.

La coherència temàtica i formal de Manel Margalef és patent a tota la seva trajectòria artística, ja que bona part, l'ha dedicat a l'habitatge. L'habitatge, com a emblema de l'espai privat, però paradoxalment, com a resultat d'una realitat econòmica, política i social que no podem obviar. D'aquí que les seves obres són un retrat de la vida privada i, alhora, de la realitat de cada moment.

En aquest sentit i malgrat els canvis que s'han produït en el context socioeconòmic, Sub-versió (2015) segueix el camí conceptual i formal que va iniciar a En venda (2006).

És, sobretot en aquestes dues obres, on l'artista ampostí se serveix de l'habitatge per confrontar l'individu amb l'entorn social i l'entorn natural.

No obstant això, La relació que establím amb l'habitatge avui dia, poc té a veure amb la de l'any 2006, i mentre a En venda, l'habitatge i la vida privada eren víctimes de l'especulació urbanística, a Sub-versió ho són de les repercussions de l'esclat de la bombolla immobiliària.

Davant d'aquests fets, el posicionament de Manel Margalef és clar, compromís. Compromís econòmic, polític, social i amb l'entorn natural. Un compromís què, sense deixar d'assenyalar els màxims responsables, ell mateix assumeix, com a subjecte i com a creador, i que alhora fa extensiu al públic que visita la seva exposició, doncs SUB-VERSIÓ és una instal•lació i com a tal, ens proposa una experiència, on el públic deixa de ser públic per esdevenir actor (del llatí āctor "que fa, que actua").

Una experiència què, com no pot ser d'una altra manera, ens interroga sobre el nostre entorn immediat; com a subjectes i com a col•lectiu social, aprofundint en qüestions com l'arquitectura, l'habitatge i l'espai privat dins el context de la crisi econòmica que va desencadenar la bombolla immobiliària i que incorpora al seu ideari artístic noves realitats i, per tant, nous conceptes com són; els desnonaments o la pobresa energètica, conceptes què, malauradament, també s'han incorporat al nostre vocabulari quotidià.

A SUB-VERSIÓ, Manel Margalef, ens presenta la seva vessant més combativa, en un moment en què, com molts de nosaltres, s'indigna davant el paisatge desolat que ha esdevingut la nostra realitat.

SUB-VERSIÓ és una obra on se'ns convida a reflexionar sobre les pròpies responsabilitats; les del passat però també les del present. Doncs el món serà el resultat dels nostres actes presents. L'escenografia està servida, tan sols falten els actors.

ACTIVITAT

L'activitat que proposem per als alumnes d'ensenyament secundari consta de tres parts, organitzades en; una activitat prèvia, una activitat durant la visita dinamitzada i una activitat posterior. La primera i la tercera estan pensades per a realitzar-se a l'aula.

1. **Activitat prèvia**, a realitzar a l'aula.

La deconstrucció dels objectes. Aproximació a l'obra de Manel Margalef a partir de dues exposicions; *L'objecte deconstruït* (2007) i *Arquitectures domèstiques* (2004).

2. **Activitat durant la visita dinamitzada**, a realitzar al Centre.

La deconstrucció del llenguatge. A partir de la visita comentada a l'exposició i, en especial, de l'anàlisi de l'obra mural, s'introdueixen els conceptes a desenvolupar en el procés de creació personal d'un ready made.

3. **Activitat posterior**, a realitzar a l'aula.

Nous contextos, nous significats. A partir del registre fotogràfic del Ready made creat al Centre i fent ús de la tècnica del collage, els alumnes cerquen espais no expositius, on a la seva obra pugui adquirir nous significats.

Nous materials, nous significats. Es convida als alumnes a desenvolupar el ready made realitzat al Centre a partir de nous materials, la tria de nous materials, incorporarà nous significats o significats més precisos a l'obra original.

OBJECTIUS

- Saber de què parlem quan parlem d'art contemporani.
- Saber que és un ready made i quina relació estableix amb el públic.
- Conèixer l'artista ampostí i la seva obra.
- Aprendre a interpretar un ready made.
- Descobrir que s'amaga darrere la deconstrucció del llenguatge.
- Aprendre a elaborar un missatge amb els procediments propis del ready made.

CONTINGUTS

- L'art contemporani i els ready made. (objectes quotidians>objectes artístics)
- Manel Margalef i la seva obra. (objectes domèstics a espais expositius)
- Sub-versió, la deconstrucció del llenguatge i les institucions. (anàlisi del mural)
- La reconstrucció del llenguatge i l'ús dels ready makes.

METODOLOGIA

1. **Activitat prèvia**, a realitzar a l'aula.

La deconstrucció del objectes. A partir de la lectura d'una selecció de texts dels catàlegs de les exposicions *L'objecte deconstruït* (2007) i *Arquitectures domèstiques* (2004) i de les imatges d'aquestes exposicions, s'analitza l'ús de l'objecte quotidià a l'obra de Manel Margalef. Aquest procés d'anàlisi es pot completar amb l'obra d'altres artistes que també han fet ús d'aquests llenguatges.

A partir d'aquest treball coneixerem:

- Els procediments usats: deconstrucció i descontextualització.
- Les figures retòriques que se'n deriven: metàfora i símbol.

2. **Activitat durant la visita dinamitzada**, a realitzar al Centre.

La deconstrucció del llenguatge. A partir de l'anàlisi de l'obra de Manel Margalef i seguint el fil temàtic proposat per aquest artista a l'exposició, els alumnes creen un ready made.

L'activitat comença amb una visita guiada per l'exposició de Manel Margalef, on s'estimula la participació dels alumnes tot introduint alguns dels conceptes i reflexions que ens suggereix la seva obra.

Ens aturarem a la peça mural i l'analitzarem en profunditat, reflexionant sobre el fet comunicacional i l'ús del llenguatge verbal a l'art visual i, en concret, a aquesta peça.

Partint d'aquestes reflexions i de la temàtica que aborda l'exposició, els alumnes inicien un procés de treball per a crear un ready made a partir d'un plat, una cullera sopera i lletres.

L'ús de les lletres; ja sigui de del dret o del revés, configurant paraules reals o inventades i la relació que estableixen amb els objectes proposats (un plat i una

cullera) seran motiu de reflexió i debat, doncs sense adonar-se'n, hauran creat metàfores visuals, la lectura de les quals tant pot ser literal com figurada.

Aquest fet es posa de manifest en contrastar la seva proposta amb la resta de companys. Serà aleshores quan descobriran lectures què, fins i tot ells mateixos, no havien imaginat. Descobrir noves lectures i els mecanismes que les suggereixen ens ajuda a entendre com funciona el llenguatge visual i per tant, com fer-ne ús.

En acabar, fixarem els ready made en una fotografia. Les fotos passaran a formar part del registre d'activitats i serviran per a seguir desenvolupant l'activitat a l'aula i serviran per a continuar desenvolupant l'activitat a l'aula.

3. **Activitat posterior**, a realitzar a l'aula.

Nous contexts, nous significats. A partir del registre fotogràfic del Ready made creat al Centre i fent ús de la tècnica del collage, els alumnes cerquen espais no expositius, on a la seva obra pugui adquirir nous significats.

Posteriorment, els alumnes exposen la foto del ready made realitzada al Centre i els collages amb les diferents localitzacions.

Aquesta exposició ha de servir per a constatar com l'espai on s'inscriu l'obra aporta noves lectures i, per tant, nous significats l'obra original, és a dir, com l'espai aporta significat i com usar-lo.

Nous materials, nous significat. A partir del registre fotogràfic del ready made creat al Centre, es convida als alumnes a desenvolupar el ready made amb nous materials. El material escollit aportarà nous significats o significats més precisos a l'obra original. D'aquesta manera descobrirem com l'ús d'un material o un altre aporta diferents significats, quins són els mecanismes que intervenen en el llenguatge visual i com fer-ne ús.

MATERIAL DE SUPORT

- **Activitat prèvia:**
 - Selecció de texts dels catàlegs de les exposicions *L'objecte deconstruït* (2007) i *Arquitectures domèstiques* (2004).
 - Selecció d'imatges de les exposicions *L'objecte deconstruït* (2007) i *Arquitectures domèstiques* (2004).

- **Activitat durant la visita dinamitzada:**
 - 1 plat blanc per a cada alumne.
 - 1 cullera sopera per a cada alumne.
 - Lletres de l'abecedari.

- **Activitat posterior**, a realitzar a l'aula.
 - La fotografia de el ready made creat per cada alumne.

BIBLIOGRAFIA

- L'art contemporani i els ready made:
 - A.M. Guasch, *El arte último del S. XX. Del posminimalismo a lo multicultural*. Edt. Alianza Forma.

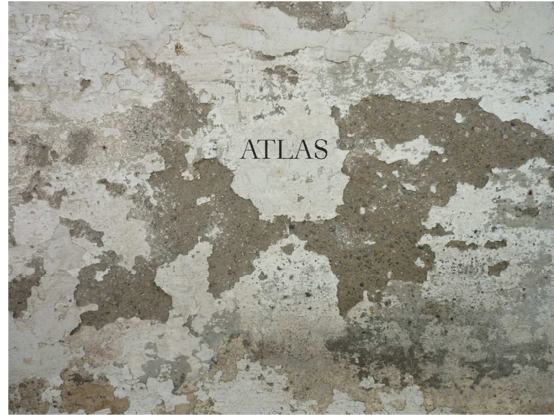
- Manel Margalef i la seva obra.
 - Catàlegs de les exposicions prèvies de Manel Margalef.

- Sub-versió, la deconstrucció del llenguatge i les institucions.
 - Catàleg de l'exposició *SUB-VERSIÓ* de Manel Margalef.

- La reconstrucció del llenguatge i l'ús dels ready makes.
 - E. Jardí, *Pensar con imágenes* Edt. Gustavo Gili.

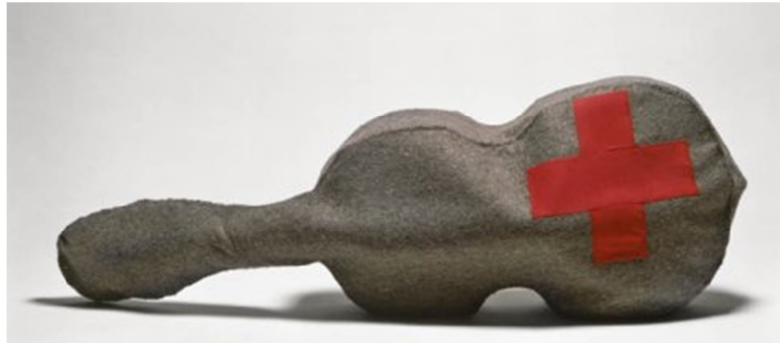
REFERENTS VISUALS

Chema Madoz

Marcel Duchamp

Joseph Beuys

Meret Oppenheim

ENLLAÇOS D'INTERÈS

- <http://www.manelmargalef.com/>
- <https://www.facebook.com/margalefmanel/>
- <http://www.lopati.cat/ca/activitats/exposicions/manel-margalef-sub-versio/252/>
- <http://surtdecasa.cat/ebre/agenda/exposicio-sub-versio-de-manel-margalef>
- <http://surtdecasa.cat/ebre/arts/manel-margalef-la-caiguda-de-l-imperi-de-l-opulencia>
- <http://www.naciodigital.cat/delcamp/ebrediari/generapdf.php?id=5043>

